

Våren 2023

Utbildningsprogram

Transkulturellt Centrum

Ny
föreläsningsserie:
"Trauma så in
i Norden"

Transkulturellt Centrum är ett kunskapscenter inom Region Stockholm. Vi stöttar personal i hälso-, sjuk- och tandvård som möter människor med migrationsbakgrund. Det gör vi genom utbildningar i olika former, rådgivning, handledning, konsultationer och nätverksträffar.

Vi vänder oss till personal inom Region Stockholm eller upphandlade vårdverksamheter.

Centret har också ett folkhälsouppdrag gentemot nyanlända och andra personer med migrationsbakgrund. Målgruppen tar del av:

- Hälsokommunikation – föreläsningar om hälsa och levnadsvanor.
- Hälsöfrämjande insatser till barnfamiljer för att minska övervikt.
- Hälsoinformation i närområdet.

Hör av dig om du har frågor:

mejla tc@regionstockholm.se eller ring 08-123 486 80.

Läs mer och anmäl dig på [transkulturelltcentrum.se](https://www.transkulturelltcentrum.se)

Utbildningsprogrammet utökas under terminens gång
– håll dig uppdaterad på vår webbplats.

Nivån för varje utbildning markeras:

Bas = inga förkunskaper krävs.

Fördjupande = viss förkunskap krävs.

Avancerad = för erfarna kliniker inom ämnet.

Innehåll

Utbildningar	4
Översikt utbildningar och nätverk	16
Webbutbildningar	18
Nätverksträffar	20
Råd och stöd	23
Kompetenshöjning på arbetet	24
Metodutveckling	25
Hälsokommunikation till nyanlända och andra migranter	26
Kultur- och språkanpassade hälsofrämjande insatser till barnfamiljer	27
Hälsoinformation i närområdet	28

Form: Luxlucid **Tryck:** By Wind **Omslagsfoto:** Frida Johansson Metso
Foto: Unsplash (sid. 6, 10, 15), Pixabay (sid. 22), Yanan Li (sid. 26), Fatuma Mohamed (sid. 28)

Utbildningar

Nivå: Fördjupande

Tid: Tisdag 24 januari, kl 18–19.30

Plats: Digitalt via Teams

Sista anmälningdag: 21 januari

Kostnad: 100 kr för verksamheter med avtal med Region Stockholm, övriga 200 kr exkl moms

Kontakt:

goran.mijaljica@regionstockholm.se,
08-123 486 92

Saira Mohamed

Förövartrauma – hur kan vi förstå och behandla traumatiserade förövare?

Psyiskt trauma förknippas oftast med offret för en svår händelse, där den utsatta riskerar att traumatiseras. Men även den som utfört handlingen kan bli traumatiserad och få psykiatriska besvär.

Saira Mohamed beskriver (på engelska) fenomenet förövartrauma ur psykiatriska och moraliska perspektiv för oss. Hon är juristen och professorn vid University of California i Berkeley, USA, bakom den uppmärksammade artikeln ”Of Monsters and Men: Perpetrator Trauma and Mass Atrocity”. Vi lär oss om ”Perpetration-Induced Traumatic Stress” och hur det går till att behandla traumatiserade förövare av krigsbrott, tillsammans med psykiatriker Goran Mijaljica, Transkulturellt Centrum.

Det här kan du förvänta dig: Fördjupad kunskap om förövartrauma samt diagnostiska och terapeutiska utmaningar.

Målgrupp: Personal i psykiatri och övrig hälso- och sjukvård som behandlar trauma.

Nivå: Bas

Tid: torsdag 26 januari, kl 15–16

Plats: Digitalt via Teams

Sista anmälningdag:

Ingen, men du behöver anmäla dig för tillgång till länk

Kostnadsfritt

Kontakt:

mona.lindqvist@regionstockholm.se,
070-341 83 04

Ha koll på vår webb för seriens kommande föreläsningar, på samma tid.

Ny föreläsningsserie: Traumabehandling så in i Norden

Hur bedömer och behandlar man traumatisering i andra nordiska länder? Vad gör vi lika respektive olika och – framför allt – vad kan vi lära av varandra?

Först möter vi Helena Lönnfors, psykoterapeut i Finland som berättar om kognitiv analytisk psykoterapi (KAT), en integrativ, tidsbegränsad psykoterapi för att analysera trauma och andra tillstånd hos patienten. KAT utvecklades i England som en korttidsterapeutisk behandling men används numera i både korta och i längre terapier. Metoden fungerar i individuell terapi, så väl som par-, familje- och gruppterapi.

Det här kan du förvänta dig: Ökad insikt i, och förståelse för, hur traumabehandling kan ta sig uttryck i olika nordiska sammanhang.

Målgrupp: Alla som är intresserade.

Lunchföreläsning: "Mitt hjärtas system" – kvinnors erfarenheter av krig, trauma och flykt

Vi tar del av projektet "Mitt hjärtas system" som undersöker den särskilda utsatthet som drabbar just kvinnor.

Hör psykolog Linda Jolof och fysioterapeut Patricia Rocca, från Röda Korsets behandlingscenter för krigsskadade och torterade, berätta vad deras forskning visar. De beskriver målgruppens upplevelser av trauma, tortyr och flykt, följderna för deras hälsa och värdefulla behandlingsmetoder.

Det här kan du förvänta dig: Mer kunskap om kvinnors specifika erfarenheter av krig och flykt samt hur man kan stötta och behandla.

Målgrupp: Alla som är intresserade.

Se vår webb för kommande lunchföreläsningar.

Nivå: Bas

Tid: Onsdag 8 februari, kl 12–13

Plats: Digitalt via Teams

Sista anmälningsdag: Ingen, men du behöver anmäla dig för tillgång till länk

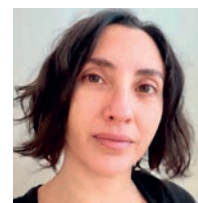
Kostnadsfritt

Kontakt:

mattias.strand@regionstockholm.se,
08-123 486 92

Linda Jolof

Patricia Rocca

Aktuellt om migration

Vårt återkommande seminarium om det senaste inom migration och hälsa.

På agendan:

- Så tar regionens kommuner emot flyktingar 2023.
- Vår hälsoutbildare Lovisa Bourdin berättar om Welcome House – Stockholms stads nya stödverksamhet för nyanlända.
- Röda Korset presenterar sin nya digitala samlingsplats för psykisk hälsa och ohälsa.
- Vi ger, tillsammans med hälso- och sjukvårdsförvaltningen i Region Stockholm, en lägesrapport kring flykt, migration och tillgång till vård ur lokala och globala perspektiv.

Målgrupp: Personal som möter patienter med migrationsbakgrund.

Nivå: Bas

Tid: Onsdag 9 februari, kl 13–16

Plats: Digitalt via Teams

Sista anmälningsdag: 2 februari

Kostnadsfritt

Kontakt:

joakim.lindqvist@regionstockholm.se,
08-123 486 83 och
carin.klefbom@regionstockholm.se,
08-123 486 86

Nivå: Fördjupande

Tid: Onsdag 8 mars, kl 13–16

Plats: Digitalt via Teams

Sista anmälningdag: 21 februari

Kostnad: 450 kr för verksamheter med avtal med Region Stockholm, övriga 650 kr exkl moms

Kontakt:

carin.klefbom@regionstockholm.se,
08-123 486 86 och

karin.osterback@regionstockholm.se,
08-123 486 87

Hälsa och mänskliga rättigheter – i praktiken

Om möjliga förändringar på migrationsområdet – massflyktsdirektiv för ukrainska flyktingar och regeringens Tidöavtal – som kan påverka patienter och vårdpersonal. Går det fortsatt att leva upp till en människorättsbaserad vård?

Vad kan Tidöavtalets förslag på ändrad tillgång till vård, tandvård och tolk för migranter innebära för patientens rättigheter och därmed mitt arbete? Massflyktsdirektivet som gäller till 4 mars 2024 kan förlängas vid behov – hur ser läget ut idag? Och motsvarar flyktingarnas samordningsnummer folkbokfördas rättigheter efter ett år i Sverige?

Medverkande: Representanter från Läkare i Världen beskriver aktuella livsvillkor och vårdbehov hos många av Stockholms papperslösa. Tomas Alvarsson, jurist på Asylrättscentrum, lotsar oss igenom juridiska förutsättningar och lagstiftningsprocess för vård och tandvård till migranter.

Finns samband mellan munhälsa och migration?

Under två halvdagar undersöker vi hur migration kan inverka på tänder och munhälsa hos individer i alla åldrar.

På agendan står munsjukdomarnas bestämningsfaktorer, socio-ekonomiska faktorer och kulturella perspektiv på åttörningar. Vi tar upp vad tandvården kan göra för patienten vars traumatiska upplevelser, PTSD eller smärta påverkar hans livskvalitet och förmågor, men också hur vi upptäcker och dokumenterar skador efter grovt våld och tortyr för att kunna hjälpa patienten med munhälsan.

Dag 1 (Bas)

- Migration, tänder och hälsa.
- Åttörningar hos personer med migrationsbakgrund – finns det mönster?
- Socioekonomiska faktorer och karies.

Dag 2 (Fördjupning)

- Våga fråga – och vad gör jag med svaret?
- Trauma, PTSD och smärta.
- Upptäcka – och dokumentera – skador efter grovt våld och tortyr i munnen.
- Därför är det viktigt att tandvården identifierar tortyröverlevare.

Inför dag 2 får du tillgång till visst material.

Medverkande: Ann-Catrin André Kramer, lektor och odont dr, Karlstad universitet samt Anna Jinghede Sundwall, polisinspektör och rättstandläkare hos Polisen. Från Transkulturellt Centrum: Mattias Strand, specialistläkare i psykiatri, Elisabeth Bakke, socionom och leg psykoterapeut, Carin Klefbom, leg tandhygienist och Linnéa Soldén Lindström, leg sjuksköterska.

Det här kan du förvänta dig: Baskunskap om migrationens inverkan på människa och munhälsa. Insikter i hur anpassad kommunikation hjälper dig förstå patientens bakgrund och möta hans förväntningar på behandlingen. Mer kunskap om trauma, depression och PTSD samt dokumentation av skador.

Nivå: Bas (dag 1), fördjupande (dag 2)

Tid: Dag 1: 14 mars, kl 13–16.30.

Dag 2: 21 mars, kl 9–12.30

Plats: Digitalt via Teams

Sista anmälningdag: 22 februari

Kostnad: 500 kr för verksamheter med avtal med Region Stockholm, övriga 750 kr exkl moms per dag

Kontakt:

carin.klefbom@regionstockholm.se,
08-123 486 86

Var med på en eller
båda dagar.

Nivå: Bas

Tid: Onsdag 15 mars, kl 12–13

Plats: Digitalt via Teams

Sista anmälningdag:

Ingen, men du behöver anmäla dig för tillgång till länk

Kostnadfritt

Kontakt:

mattias.strand@regionstockholm.se,
08-123 486 92

Nivå: Avancerad

Tid: Fredag 24 mars, kl 13–16.30

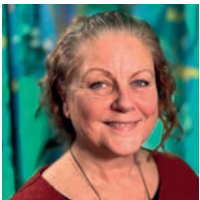
Plats: Transkulturellt Centrum,
Solnavägen 4

Sista anmälningdag: 17 mars

Kostnad: 1 100 kr för verksamheter
med avtal med Region Stockholm,
övriga 1 500 kr exkl moms

Kontakt:

mona.lindqvist@regionstockholm.se,
070-341 83 04

Christina Lloyd

Etzel Cardeña

Lunchföreläsning: Beroendeproblem hos unga med migrant- bakgrund – lärdomar från Maria Ungdom Järva

Alkohol- och drogberoende finns i samhällets alla skikt, men mönster kan skilja sig åt. Hur ser mönstren ut hos unga med migrantbakgrund?

Och hur når vi dem som behöver stöd och vård? Här lär vi av Kajsa Löfstedt, som är sjuksköterska och enhetschef på Maria Ungdom Järva med mottagningar i Kista och Rinkeby. Kajsa berättar hur hon arbetar med ungdomar med beroendeproblem och sina kliniska erfarenheter.

Det här kan du förvänta dig: Ökad kunskap om beroendeproblematik hos unga med migrationsbakgrund.

Målgrupp: Alla som är intresserade.

Trauma, dissociation, psykos – ur ett existentiellt perspektiv

En fördjupad eftermiddag om trauma, dissociation och psykos, inklusive ny forskning.

Christina Lloyd, forskare i religionsvetenskap, inleder med att presentera det pedagogiska materialet från projektet ”Meningen med mig”, en existentiell folkhälsoinsats för unga.

Tillsammans med Etzel Cardeña lär vi oss om peritraumatisk dissociation, senare PTSD samt transkulturella aspekter på trauma och dissociation. Etzel, som forskar om trauma och dissociation vid Lunds universitets psykologiska institution, ger oss även en sammanfattning av de senaste rönen.

Det här kan du förvänta dig: Ökad kompetens om orsaksförklaringar till dissociation och närliggande tillstånd samt inblick i den senaste forskningen.

Målgrupp: Personal i psykiatri och primärvård.

Fördjupade perspektiv på att använda tolk

Vad kan vårdepersonal förvänta sig av en tolk och – vice versa – vad kan tolken förvänta sig av vårdepersonalen?

Genom föreläsningar, diskussioner och grupparbeten undersöker vi:

- Vad det tolkmedierade samtalet kan innebära för de som deltar.
- Hur samtalets arbetsfördelning och roller kan se ut.
- Vad som kännetecknar tolksamarbete i den egna vårdprofessionen.
- Upplevda utmaningar i samarbete med tolk och konkreta vägar framåt.

Medverkande: Helena Bani Shoraka, studierektor för tolk- utbildningarna på Stockholms universitet, yrkesverksamma tolkar och personal från Transkulturellt Centrum.

Utbildningen genomförs i samarbete med Tolk- och översättarinstitutet på Stockholms universitet.

Det här kan du förvänta dig: Fördjupade kunskaper om tolksamarbete i olika sammanhang och få reflektera tillsammans med yrkesverksamma tolkar och från andra vårdprofessioner.

Målgrupp: Vårdepersonal som behandlar med hjälp av tolk.

Nivå: Fördjupande

Tid: Tisdag 18 april, kl 9–16.30

Plats: Transkulturellt Centrum, Solnavägen 4

Sista anmälningdag: 4 april

Kostnad: 1 600 kr för verksamheter med avtal med Region Stockholm, övriga 1 900 kr exkl moms

Kontakt:

joakim.lindqvist@regionstockholm.se,
08-123 486 83

Helena Bani Shoraka

Stockholms
universitet

Nivå: Fördjupande

Tid: Torsdag 20 april, kl 8.30–16.30

Plats: Transkulturellt Centrum,
Solnavägen 4, eller digitalt via Teams

Sista anmälningdag: 6 april

Kostnad: Pris 750 kr för
verksamheter med avtal med Region
Stockholm, övriga 950 kr exkl moms

Kontakt:

sofie.baarnhielm@regionstockholm.se,
08-1234 86 86

Sushrut Jadhav

Hemlöshet och psykisk sjukdom

En utbildning om att möta psykisk sjukdom hos hemlösa, där vi lär av exempel från London, Stockholm och Göteborg.

Först berättar Sushrut Jadhav om sitt arbete i London med hemlösa som lider av psykisk ohälsa. Sushrut är professor i kulturell psykiatri vid University College London samt överläkare inom psykiatri i Camden och Islington. Vi ser samma patientgrupp ur ett svenskt perspektiv genom Maria Immala, enhetschef för Pelarbacken i Stockholm, Martin Hammar, specialistläkare på Majornas vårdcentral i Göteborg och Åsa Paborn, direktor och talesperson för hemlöshet på Stadsmissionen.

Det här kan du förvänta dig: Ökad kunskap om hur hemlöshet och psykisk sjukdom påverkar varandra samt hur vi kan stödja patientgruppen.

Målgrupp: Personal i primärvård, psykiatri och socialtjänst.

Personlighetssyndrom, migration och kultur

Personlighetssyndrom hos patienter är vanligt i psykiatri och övrig vård – både som behandlingskrävande problematik i sig och samsjuklighet vid andra besvär.

Vad som anses normalt eller ”för mycket” av ett personlighetsdrag skiljer sig dock mellan samhällen och kulturer. Att komma till ett nytt land och sammanhang efter flykt kan också påverka hur utåtriktad eller inbunden någon är och hur optimistisk eller pessimistisk hen uppfattas.

Här berättar Niki Sundström, psykolog och psykoterapeut vid Psykiatri Sydvästs personlighetsprogram samt specialist på mentaliseringsbaserad behandling, hur hon arbetar kliniskt med patienter med migrantbakgrund.

De holländska psykologerna och psykoterapeuterna Samrad Ghane och Ardalan Najjarkakhaki beskriver (på engelska) hur migration kan påverka symptomuttrycken och vad som är viktigt när patientens personlighetssyndrom ska bedömas. Psykiatriker Mattias Strand, Transkulturellt Centrum, tar upp den transkulturella psykiatrins syn på personlighet och personlighetssyndrom genom historien.

Det här kan du förvänta dig: Mer kunskap om hur faktorer som migration och kultur kan påverka hur vi bedömer och behandlar personlighetssyndrom.

Målgrupp: Personal i psykiatri och övrig hälso- och sjukvård.

Nivå: Fördjupande

Tid: Onsdag 26 april, kl 13–16.30

Plats: Digitalt via Teams

Sista anmälningdag: 12 april

Kostnad: 500 kr för verksamheter med avtal med Region Stockholm, övriga 700 kr exkl moms

Kontakt:

mattias.strand@regionstockholm.se,
08-123 486 92

Samrad Ghane

Ardalan Najjarkakhaki

Nivå: Bas

Tid: 27 april, kl 13–16.30

och 11 maj, kl 13–16

Plats: 27/4 digitalt via Teams och
11/5 Transkulturellt Centrum,
Solnavägen 4

Sista anmälningdag: 17 april

Kostnad: 300 kr för verksamheter
med avtal med Region Stockholm,
övriga 500 kr exkl moms

Kontakt:

elisabeth.bakke@regionstockholm.se,
08-123 486 69

Nivå: Bas

Tid: Tisdag 9 maj, kl 13–16

Plats: Transkulturellt Centrum,
Solnavägen 4

Sista anmälningdag: 18 april

Kostnad: 500 kr för verksamheter
med avtal med Region Stockholm,
övriga 700 kr exkl moms

Kontakt:

goran.mijaljica@regionstockholm.se,
08-123 486 92

Kulturformuleringsintervjun – praktiskt verktyg i patientmötet

Med hjälp av Kulturformuleringsintervjun blir det lättare att se patientens behov, kontext och förväntningar.

Nu kan du också lära dig använda intervjun för att utforska de kulturella och sociala faktorer som påverkar patientmötet. Svaren du får från din patient underlättar bedömning och vårdplanering. På vår första – digitala – träff får du en introduktion till KFI. När vi ses fysiskt på den avslutande workshoppen har du möjlighet att öva praktiskt på verktyget.

Det här kan du förvänta dig: Ökad förståelse för hur kulturella faktorer kan påverka vårdmötet. Praktisk vägledning i hur du använder KFI.

Målgrupp: Personal i psykiatrisk och somatisk vård.

Läkarens professionella identitet och mångkulturella arbetsplatser

Nära hälften av de läkare som fick sin legitimation 2019 utbildades utomlands. För svensk vård kan det vara en utmaning såväl som styrka, då professionella identiteter, yrkesroller och behörigheter skiljer sig mellan länder.

Här lyfter vi den mångkulturella vårdmiljön, oavsett om personalen utbildats utomlands eller i Sverige, har en annan kulturell identitet eller tillhör majoritetsbefolkningen. Deras arbete underlättas med en förståelse för samspelet mellan människor med olika bakgrunder och vad som kan påverka arbetsplatsens dynamik.

Efter en inledande föreläsning, om mångkulturella arbetsplatser och läkarens professionella identitet utifrån olika kulturella bakgrunder, följer en paneldiskussion med läkare som beskriver sina erfarenheter.

Målgrupp: Läkare och övrig hälso- och sjukvårdspersonal.

Omvårdnad med transkulturellt perspektiv – vad är det och varför behövs det?

Patientens berättelse, bakgrund och erfarenheter är grunden till hur vi utformar omvårdnaden. Som sjuksköterskor är viktigt att fråga oss själva – vad kan jag utforska för att förstå, och bemöta, varje patient på lika villkor?

Vad menas med transkulturell omvårdnad och hur skiljer den sig från personcentrerad vård? Hur ger jag patienter med olika kulturella bakgrunder ett jämlikt bemötande och omhändertagande? Påverkas jag av sjukvårdens prioriteringar och etisk stress?

Vi utforskar begrepp som kulturell kompetens, kulturell medvetenhet, etisk stress, transkulturell omvårdnad och dess betydelse för jämlik vård.

Medverkande: Emina Hadziabdic, docent i vårdvetenskap och koordinator för Kunskapsmiljö Linné: Hållbar hälsa, Linnéuniversitetet, tillsammans med Pernilla Pergert, specialistsjuksköterska för barn och unga, med dr och docent.

Det här kan du förvänta dig: Fördjupad kunskap om transkulturell omvårdnad. Möjlighet till diskussion och erfarenhetsutbyte.

Målgrupp: Sjuksköterskor.

Nivå: Fördjupande

Tid: Onsdag 10 maj, kl 9–16

Plats: Transkulturellt Centrum, Solnavägen 4

Kostnad: 1 000 kr för verksamheter med avtal med Region Stockholm, övriga 1 500 kr exkl moms

Sista anmälningdag: 26 april

Kontakt:

linnea.solden-lindstrom@regionstockholm.se,
08-123 486 76 och
karin.osterback@regionstockholm.se,
08-123 486 87

Emina Hadziabdic

Nivå: Fördjupande

Tid: Onsdag 24 maj, kl 9–16

Plats: Transkulturellt Centrum,
Solnavägen 4

Sista anmälningdag: 9 maj

Kostnad: 1 200 kr för verksamheter
med avtal med Region Stockholm,
övriga 1 500 kr exkl moms

Kontakt:

carin.klefbom@regionstockholm.se,
08-123 486 86

Hur hanterar vi patienter som kan ha utsatts för tortyr?

Barn såväl som vuxna, oberoende av kön, kan drabbas av tortyr. Att möta en utsatt person kan kännas svårt, och hen har förmodligen ställts inför många nya kontakter över lång tid.

Det finns ofta stort behov av att remittera dessa patienter vidare. När remisserna ibland kommer tillbaka och patienten står utan hjälp – vilken vårdgivare ansvarar för vad?

Hur underlättar vi för patienten och undviker att hen retraumatiseras? Vad behöver vi bli bättre på i mötet med tortyröverlevare?

Medverkande: Eva Theunis, specialist i allmänmedicin, Marian Cabrejas, psykolog och psykoterapeut, båda Kris- och traumacenter i Göteborg, Agmall Sarwari, specialistläkare i allmänmedicin, Älvsjö Centrum vårdcentral och Carin Klefbom, leg tandhygienist, Transkulturellt Centrum.

Det här kan du förvänta dig: Fördjupad förståelse och ökade färdigheter i arbetet med tortyröverlevare. Utbyte av erfarenheter med kollegor.

Målgrupp: Personal i hälso-, sjuk- och tandvård.

Nivå: Fördjupande

Plats: Digitalt via Teams

Tid: Torsdag 1 juni, kl 13–15.30

Sista anmälningdag: 9 maj

Kostnad: 900 kr för verksamheter
med avtal för Region Stockholm,
övriga 1 100 kr exkl moms

Kontakt:

mona.lindqvist@regionstockholm.se,
070-341 83 04

Emily Holmes, professor i psykologi på KI och Uppsala universitet, presenterar nyheter inom traumaforskningen, däribland fynd från hennes egna studier.

Vår årliga konferens med det senaste inom traumaforskningen

Denna gång om trauma och neuropsykologiska problem som samverkar – eller är det två olika fenomen?

Forskare i psykologi förklarar hur den psykosociala miljön kan påverka och reparera vår hjärna, medan en kulturanthropolog förmedlar sina tankar om kulturellt konstruerade mått och mätinstrument.

Vi lyfter också en rad frågor:

- Hur kan vi tänka kring identifiering och normering?
- Kan vi ersätta text med bild i vissa tester?
- Vad innebär det att mäta, förstå och behandla psykologiska svårigheter hos migranter?
- Hur utreder vi patientens funktionsnedsättning när hen har annat modersmål, annan bakgrund, kontext och identitet än vår egen?

Målgrupp: Vårdpersonal som möter traumatiserade patienter.

Kulturella aspekter av tvångsvård

Forskning tyder på att det i många länder är vanligare att personer i minoritetsbefolkningen tvångsvårdas.

Förutom kultur och kontext kan även strukturella orsaker bidra till vårdhinder och ojämlikheter inom psykiatin.

Här fördjupar vi oss i kulturella faktorer som kan kopplas till tvångsvård, regler för tvångsvård och erfarenheter från olika länder.

Vi presenterar även Transkulturellt Centrums nya faktablad om tvångsvård.

Det här kan du förvänta dig: Lära mer om kulturella aspekter av tvångsvård ur svenskt och internationellt perspektiv.

Målgrupp: Personal i psykiatin.

Nivå: Fördjupande

Tid: Tisdag 7 juni, kl 14–16.30

Plats: Transkulturellt Centrum, Solnavägen 4

Sista anmälningdag: 12 maj

Kostnad: 500 kr för verksamheter med avtal med Region Stockholm, övriga 700 kr exkl moms

Kontakt:

goran.mijaljica@regionstockholm.se,
08-123 486 92

Översikt utbildningar och nätverk

■ Webbutbildning ■ Utbildning ■ Nätverk ■ Lunchföreläsning

JANUARI

24

Förövartrauma – hur kan vi förstå och behandla traumatiserade förövare?

26

Ny föreläsningsserie:
Traumabehandling så in i Norden

FEBRUARI

8

Lunchföreläsning: "Mitt hjärtas system" – kvinnors specifika erfarenheter av krig, trauma och flykt

9

Aktuellt om migration

13

13/2–27/3 Ohälsa, migration och trauma

13

13/2–27/3 Munhälsa, livsstil och migration

MARS

8

Hälsa och mänskliga rättigheter – i praktiken

14

Finns samband mellan munhälsa och migration? Dag 1

15

Lunchföreläsning: Beroendeproblem hos unga med migrantbakgrund

21

Finns samband mellan munhälsa och migration? Dag 2

24

Trauma, dissociation, psykos – ur ett existentiellt perspektiv

28

Nätverk om tortyrskador

29

Nätverk för skolsköterskor

29

Psykolognätverk

APRIL

3

3/4–15/5 Ohälsa, migration och trauma

5

ETB-nätverk

18

Fördjupade perspektiv på samarbete med tolk

20

Hemlöshet och psykisk sjukdom

25

Asylnätverk

26

Personlighetssyndrom, migration och kultur

27

27/4 och 11/5 Kulturformuleringsintervjun
– praktiskt verktyg i patientmötet

MAJ

8

Kuratorsnätverk

9

Nätverk för fysioterapeuter, sjukgymnaster
och arbetsterapeuter

9

Läkarens professionella identitet och
mångkulturella arbetsplatser

10

Omvårdnad med transkulturellt perspektiv
– vad innebär det och varför behövs det?

15

15/5–26/6 Ohälsa, migration och trauma

15

15/5–26/6 Munhälsa, livsstil och migration

24

Hur hanterar vi patienter som kan ha varit
utsatta för tortyr?

JUNI

1

Årlig konferens med det senaste inom
traumaforskningen

7

Kulturella aspekter av tvångsvård

Webbutbildningar

Nivå: Bas

Period 1: 13 februari–27 mars

Period 2: 3 april–15 maj

Period 3: 15 maj–26 juni

Sista anmälningsdag:

En vecka före kursstart

Kostnad: 300 kr för verksamheter med avtal med Region Stockholm, övriga 400 kr exkl moms

Kontakt:

carin.klefbom@regionstockholm.se,
08-123 486 86

Ohälsa, migration och trauma

En webbutbildning som ger baskunskaper om hur flykt- och migrantbakgrund ökar risken för ohälsa. Den ges vid tre tillfällen under terminen.

Utbildningen består av sex avsnitt:

- Migration
- Asyl och etablering
- Barn och familj
- Psykisk ohälsa
- Återhämtning
- Samverkan mellan olika samhällsaktörer

Varje avsnitt avslutas med en inlämningsuppgift som någon av våra lärare ger dig feedback på. Utbildningen pågår i sex veckor och tar cirka 25 timmar att genomföra (inga gemensamma seminarier).

För delmål för ST-läkare, se vår webbplats.

Det här kan du förvänta dig: Ökad förståelse för flyktingpatienters livssituation och hur den påverkar hälsan. Kunskap om hur reaktioner på traumatiska händelser kan ta sig uttryck.

Lär dig använda Kulturformuleringsintervjun via webben

I vår nya webbutbildning får du veta vad Kulturformuleringsintervjun (KFI) är, på vilket sätt den är till nytta i patientmötet och hur du använder den. Se filmer där vårdpersonal intervjuar patienter och hör vad olika behandlare tycker verktyget tillför i deras arbete. Utbildningen lanseras i mars, då finns mer info på vår webb.

Munhälsa, livsstil och migration

Webbutbildningen lyfter olika aspekter av migranternas livsvillkor och ges två gånger per termin.

Vi tar upp hur flytt- eller flykterfarenheter påverkar hela människan och vad man väljer att äta och dricka. Kan det ändå finnas en gemensam syn på vad som är baslivsmedel och att vatten är den bästa vardagsdrycken? Vilken roll spelar trångboddhet för hälsan?

När psykologiskt trauma och tortyr syns i munnen – hur påverkar det tandläkarbesöket?

Utbildningen består av sex avsnitt:

- Migration
- Asyl och etablering
- Barn och familj
- Tandvård och munhälsa
- Kost och livsstil
- Samverkan

Varje avsnitt avslutas med en mindre inlämningsuppgift som någon av våra lärare ger dig feedback på. Utbildningen pågår under sex veckor och tar cirka 20–25 timmar att genomföra (inga gemensamma seminarier).

Det här kan du förvänta dig: Ökad förståelse för olika livsförutsättningar utifrån ett invandringsperspektiv. Tips på hur du kan möta dina patienter och hjälpa dem som utsatts för tortyr eller andra allvarliga övergrepp.

Målgrupp: För dig som är intresserad av hälsa, barns som vuxnas, kopplat till mun och tänder.

Nivå: Bas

Period 1: 13 februari–27 mars

Period 2: 15 maj–26 juni

Sista anmälningsdag:

En vecka före kursstart

Kostnad: 300 kr för verksamheter med avtal med Region Stockholm, övriga 400 kr exkl moms

Kontakt:

carin.klefbom@regionstockholm.se,
08-123 486 86

Nätverksträffar

*Våra nätverk vänder sig till yrkesverksamma och studenter.
Träffarna är kostnadsfria och kräver inga särskilda förkunskaper.*

Tid: Tisdag 28 mars, kl 15–16.30

Plats: Digitalt via Teams

Sista anmälningdag:

Ingen, men du behöver anmäla dig för tillgång till länk

Kontakt:

mona.lindqvist@regionstockholm.se,
070-341 83 04 och
carin.klefbom@regionstockholm.se,
08-123 486 86

Nätverk om tortyrskador

Vill du utveckla ditt arbete med tortyröverlevare? Välkommen till ett nationellt nätverk om somatiska skador, psykisk ohälsa och andra svårigheter till följd av tortyr.

I vår tar vi oss an intyg för tortyrdokumentation – vem skriver vad och hur? Vad är bra formuleringar och hur uttrycker vi komplexa fenomen i skrift?

En asylsökande vars intyg visar att hens skador kan ha orsakats av tortyr ska Migrationsverket hänvisa till en tortyrskadeutredning enligt det så kallade Istanbulprotokollet. Att skriva bra intyg är alltså en grannlaga och mycket viktig uppgift.

Vi driver nätverket tillsammans med Röda Korsets kompetenscenter för tortyr och krigsskadaderehabilitering i Region Stockholm och DIKT i Region Skåne.

Tid: Onsdag 29 mars, kl 13–16

Plats: Digitalt via Teams

Sista anmälningdag: 24 mars

Kontakt:

karin.osterback@regionstockholm.se,
08-123 486 87

Nätverk för skolsköterskor

Ett nätverk för skolsköterskor som träffar nyanlända elever i region Stockholm. Här kan du diskutera aktuella frågor och dilemman med kollegor.

Hör gärna av dig om du har frågor du vill att nätverket tar upp. I början av mars finns ett program på vår webbplats.

Psykolognätverk

Vad innebär psykologisk behandling – och när väljer man det före psykoterapi?

Mikaela Lindström, psykolog vid Aleris Trauma och stress i Kista, delar med sig sin kunskap om psykologisk behandling för patienter med migrantbakgrund och komplex problematik, där psykiatriska, sociala och ekonomiska element samverkar.

Tid: Onsdag 29 mars, kl 13.30–16

Plats: Digitalt via Teams

Sista anmälningdag:

Ingen, men du behöver anmäla dig för tillgång till länk.

Kontakt:

mona.lindqvist@regionstockholm.se,
070-341 83 04

ETB-nätverk

För dig i elevhälsans medicinska insats, tandvård eller barnhälsovård. Dagens ämne är ännu inte bestämt – håll utkik på vår webbplats.

Tid: Onsdag 5 april, kl 13.30–16

Plats: Digitalt via Teams

Sista anmälningdag: 29 mars

Kontakt:

carin.klefbom@regionstockholm.se,
08-123 486 86

Asylnätverk

För dig som möter asylsökande och flyktingar i samband med hälsoundersökningar, vårdkontakter och tandvård.

Diskutera aktuella frågor och dilemman med kollegor – hör gärna av dig med förslag på ämnen. I början av april finns ett program på vår webbplats.

Tid: Tisdag 25 april, kl 13–16.30

Plats: Transkulturellt Centrum,
Solnavägen 4

Sista anmälningdag: 21 april

Kontakt:

linnea.solden-lindstrom@regionstockholm.se,
08-123 486 76 och
karin.osterback@regionstockholm.se,
08-123 486 87

Tid: Måndag 8 maj, kl 14–16

Plats: Digitalt via Teams

Sista anmälningdag: 28 april

Kontakt:

elisabeth.bakke@regionstockholm.se,
08-123 486 69

Kuratorsnätverk

På vårens träff för kuratorer och socionomer möter vi Paulina Szalak från socialpsykiatrin i Stockholms stad. Vi får veta mer om det stöd socialpsykiatrin kan ge patienter, från psykiatri och primärvård, med psykiska funktionshinder. Passa på att ställa frågor och samtala om hur dessa tre vårdformer kan samverka.

Tid: Tisdag 9 maj, kl 13.30–16.30

Plats: Digitalt via Teams

Sista anmälningdag: 4 maj

Kontakt:

carin.klefbom@regionstockholm.se,
08-123 486 86

Nätverk för fysioterapeuter, sjukgymnaster och arbetsterapeuter

Välkommen på en nätverksträff för samtal, erfarenhetsutbyte och reflektion med kollegor och samarbetspartners. Ämnet för vårens träff är inte bestämt ännu – håll utkik på vår webb.

Råd och stöd

Vi hjälper dig när du har frågor kring patienter med flykt- eller migrationsbakgrund. Alla frågor är lika välkomna och vår hjälp är kostnadsfri.

Dina frågor kan till exempel handla om:

- Migrationens påverkan på hälsa.
- Kulturmöten och arbete med tolk.
- Bedömning och behandling av traumatiserade patienter som exempelvis upplevt tortyr.
- Patientens rätt till vård, inklusive tandvård, beroende på juridisk status.

Rådgivning

Prata med oss när du har allmänna frågor eller funderingar om det transkulturella perspektivet.

Konsultation

Har du frågor om specifika patientärenden? Vi erbjuder konsultationssamtal, det vill säga en fördjupad insats, individuellt eller till multidisciplinära yrkesgrupper.

Handledning

Handledningen ger dig tillgång till ett transkulturellt helhetsperspektiv som underlättar bemötande, bedömning och behandling av patienten. Du kan få handledning individuellt eller i grupp och vi kan ses vid enskilda tillfällen eller kontinuerligt.

Kontakt:

mona.lindqvist@regionstockholm.se,
070-341 83 04

Kompetenshöjning på arbetet

Kostnad: 1 500 kr/halvdag,
3 000 kr/heldag, exkl moms

Kontakt:

linnea.solden-lindstrom@
regionstockholm.se, 08-123 486 76,
carin.klefbom@regionstockholm.se,
08-123 486 86 (tandvårdsfrågor)

Du kan få kompetenshöjning inom området migration, hälsa och munhälsa på din arbetsplats. Vi anpassar insatsen efter er verksamhet och era behov. Planeringen gör vi tillsammans.

Pedagogiken ger stort utrymme för dialog och erfarenhetsutbyte mellan dig, dina kollegor och oss utbildare. Upplägget vänder sig till hela personalgrupper eller team.

Andra har fått kompetenshöjning i:

- Vad asyl och migration kan innebära för individers hälsa och munhälsa, oberoende av ålder.
- Begreppet ”vård som inte kan anstå” och vår skyldighet att ge vård till patientgrupperna papperslösa och asylsökande.
- Olika perspektiv – har kultur någon betydelse i mötet mellan patient och vårdpersonal?
- Kultur, kontext och psykiatrisk diagnos och bedömning baserat på kulturformuleringen i DSM-5.
- Att identifiera posttraumatisk stress (PTSD).

Vilka kunskaper behöver ni på din arbetsplats?

Målgrupp: Alla yrkesroller och verksamheter i hälso-, sjuk och tandvård.

Kompetensutveckling via korta föreläsningar

Samla dina kollegor för en kortare föreläsning – kanske i samband med planeringsdagar eller på en arbetsplatsträff. Samma möjligheter finns för organisationer och arbetsgrupper utanför vården. Kostnadsfritt för verksamheter med avtal med Region Stockholm, övriga enligt överenskommelse.

Metodutveckling

Vill du och dina kollegor utveckla era metoder i det kliniska arbetet utifrån transkulturella aspekter? Då kan vi stötta er.

Vi diskuterar en konkret klinisk fråga tillsammans, kartlägger, användbara metoder och hur de kan utvärderas. Till exempel kan vi hjälpa er implementera Kulturformuleringen i DSM, det regionala vårdprogrammet för PTSD och andra metoder anpassade till patienter med flyktingbakgrund.

Exempel på metodutveckling

När ett stort antal ukrainska flyktingar kom till Stockholm 2022 fick några vårdcentraler ansvar för deras hälsoundersökningar. Vi har guidat personalen – närmare hundra sjuksköterskor – för att tryggt möta flyktingarna och utföra uppdraget. De lärde sig om:

- Migrationens påverkan på hälsan.
- Riktlinjer för tillgång till vård.
- Hälsoundersökningen och dess syfte.
- Samtalsmall med frågor till patienten.
- Hur identifiera symtom på psykisk ohälsa.
- Verktyg för bedömning av psykisk ohälsa.
- Hälsoundersökningens resultat och möjliga åtgärder.
- Krisstöd, resiliens och friskfaktorer.

Vårdpersonalen tog sedan del av veckovisa distansmöten där vi svarade på frågor om uppkomna utmaningar. Mötena organiserades av Region Stockholms hälso- och sjukvårdsförvaltning och Smittskydd Stockholm.

Kontakt:

mattias.strand@regionstockholm.se,
08-123 486 92

Sagt av deltagare:

”Vi tyckte utbildningen var mycket bra och var blanka ark som sög i oss allt. Bra upplägg med genomgång av de olika delar man bör ha kännedom om. Fredagsgenomgångarna (frågestunderna) var uppskattade och en trygghet.”

Sjuksköterska och chef på centrala
HU-mottagningen, Gamla Karolinska

Hälsokommunikation till nyanlända och andra migranter

Kostnad och bokning:

Se vår webbplats

Kontakt:

hk.sls@regionstockholm.se,

08 123 486 80

Vi ger hälso-kommunikation på:

- Amarinja
- Arabiska
- Dari
- Lätt svenska
- Ryska
- Somali
- Tigrinja

Hälsokommunikatörerna med tvärvetenskaplig hälso- och sjukvårdskompetens har uppdrag att främja hälsa och förebygga ohälsa bland nyanlända och andra personer med migrationsbakgrund.

Alla kommuner i Stockholmsregionen kan boka hälsokommunikation till sina invånare med migrationsbakgrund utifrån de behov som finns.

Det gäller såväl ungdomar som vuxna. Ämnen att välja bland är exempelvis: att hitta rätt i vården, psykisk ohälsa, levnadsvanor och livsstil. Utbildningarna – fysiska och digitala – genomförs i grupp med stort fokus på dialog. Vi kommunicerar på deltagarnas eget språk. Även Region Stockholm kan boka hälsokommunikativa tjänster av oss.

Dessutom utbildar vi personal i kommunerna och regionen som vill ha mer kunskap om migranternas hälsa och migrationsprocessens inverkan på somatisk och psykisk ohälsa.

Kultur- och språkpassade hälsofrämjande insatser till barnfamiljer

Insatserna ska främja hälsosamma vanor och bidra till minskad övervikt och obesitas hos gravida och barn bland nyanlända och andra med migrationsbakgrund.

Stödet består av fyra delar:

Individuellt stöd till gravida och föräldrar

Föräldrar och blivande föräldrar får individuellt hälsostöd på sitt modersmål. Stödet kan exempelvis vara i form av möten på mottagningen, telefonkontakt, hembesök, videomöten och chatt via Alltid Öppet, promenader och koordinering av vårdkontakter.

Handledning, konsultation och föreläsningar för personal

Vi ger dig som vårdgivare stöttning i att samtala med föräldrar och gravida om hälsosamma vanor på ett individanpassat och kulturflexibelt sätt.

Områdesstöttande aktiviteter

Aktiviteterna ska stärka hälsosamma vanor hos boende i närområdet. Det kan exempelvis vara föreläsningar om en sundare vardag för föräldrar på öppna förskolan, samverkan med stadsdelen eller kommunen, stavgång, promenadgrupper eller butiksvandringar för gravida och föräldrar.

Anpassat material

Vi utvecklar och implementerar nytt anpassat material för att stötta hälsosamma vanor, som till exempel ”Meny/agenda i bilder”, ”Mata med nappflaska - på rätt sätt”, ”Mjölkbilden”, ”Sockeraffischen” och ”Öka-Byt ut-Minska”. Materialet finns tillgängligt på vår webbplats tillsammans med våra populära föreläsningar för föräldrar om olika hälsoteman på svenska, engelska, ryska och arabiska.

Målgrupp: Mödrahälsovård, barnhälsovård och andra verksamheter för barn i åldern 0–6 år.

Kostnadsfritt för både familjer och personal

Kontakt:

larios.malki@regionstockholm.se,
072-204 29 19

Vi ger stöd på:

- Arabiska
- Armeniska
- Engelska
- Kurdiska (flera dialekter)
- Ryska
- Svenska och lätt svenska
- Syrianska
- Turkiska
- Dari
- Persiska
- Pashto
- Urdu

Hälsoinformation i närområdet

Kostnadsfritt för kommuninvånare och samarbetspartners

Kontakt:

fatuma.mohamed@regionstockholm.se,
070-279 85 50

Hälsoinformatörerna möter allmänheten på plats i deras närområde för att prata om hälsa och goda levnadsvanor ur olika perspektiv. De informerar även om hur sjukvården i Region Stockholm fungerar.

Vår målgrupp är främst personer som behöver hjälp med svenska språket och att förstå information från myndigheter. Förutom svenska talar vi minst ett språk till, och ger såväl muntlig som skriftlig vägledning.

Vi är lekmän med grundläggande utbildning om hälsosamma levnadsvanor och psykisk hälsa – kunskaper som uppdateras regelbundet. För att nå målgruppen samarbetar vi med vårdcentraler, föreningar, trossamfund, kommuner och stadsdelar. Vi arbetar på uppdrag av Region Stockholms hälso- och sjukvårdsförvaltning.

Läs mer och anmäl dig på transkulturelltcentrum.se

Utbildningsprogrammet utökas under terminens gång
– håll dig uppdaterad på vår webbplats.

Nivån för varje utbildning markeras:

Bas = inga förkunskaper krävs.

Fördjupande = viss förkunskap krävs.

Avancerad = för erfarna kliniker inom ämnet.

Hör av dig om du har frågor:

mejla tc@regionstockholm.se eller ring 08-123 486 80.

Solnavägen 4, 10 tr
113 65 Stockholm
www.transkulturelltcentrum.se
Telefon: 08-123 486 80
E-post: tc@regionstockholm.se